Mājas Draugs

4. GADS MARTS, 1953 3./36./NR.

KRISTUS CIEŠANAS SPĒCĪGI NĀK PĀR MUMS
Mākslinieka Anša Bērziņa zīmējums 2. Kor. 1. nod. 5. pantam

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
THE LIBRARY

PRĀV. K.A. BIRZNIEKS

D I E V S Ž Ē L O

LIELAJĀ LŪDZAMĀ DIENĀ

Cik augstas debesis ir pār zemi, tik spēcīga Viņa žēlastība pār tiem, kas Viņu bīstas. Cik tālu rīti no vakariem, tik tālu Viņš liek mūsu pārkāpumus nost no mums. It kā tēvs apžēlojas par bērniem, tā tas Kungs žēlo tos, kas Viņu bīstas. (Ps. 103, 11 - 13)

MINĒTIE vārdi ir vieni no skaistākajiem visos mūsu Svētajos rakstos. Dažos pantos izteikta Dieva brīnišķīgā žēlastība, kas nedara mums, kā savu grēku dēļ esam pelnījuši un neatmaksā pēc mūsu noziegumiem, bet mūsu pārkāpumus liek tik tālu prom no mums, cik tālu rīti no vakariem.

Kas gan var aizsniegt rītus no vakariem un vakarus no rītiem? Tik tālu paliks visi cilvēka pārkāpumi un noziegumi. Pat pieminēti tie vairs netiks, pat pēdas no tiem vairs nepaliks. Vai tas nav brīnišķīgs apsolījums? Pēc kā augstāka un lielāka cilvēks varētu ilgoties? Un to cilvēkam dāvā Dievs savā žēlastībā, kuŗa ir tik liela, cik augstas ir debesis pār zemi. Tā cilvēkam neprasa, bet dod tam to, ko viņš pats sev nespēj dot. Dievs žēlo cilvēku, kā tēvs žēlo savu bērnu. Tikai jāievēro viens nosacījums: Dieva žēlastība ir tik augsta kā debess pār tiem - un viņš kā tēvs žēlo tos, kas Viņu bīstas.

Kamdēļ šis vārds "bīstas"? Šis vārds mums nešķiet visai patīkams. Mēs gribam dzirdēt par mīļu, ne bijājamu Dievu. Mums šķiet, Dievs ir tikai mīlestība un žēlastība. Mums šķiet, ka Viņš citu nedz grib, nedz var, ka tikai žēlot un visu piedot, piedot neatkarīgi no tā, vai cilvēks atzīst savus pārkāpumus, vai nē, vai viņš nožēlo savus noziegumus, vai nē, vai viņš apzinās savus grēkus, vai nē. Bet ja cilvēks tos neapzinās, ja viņam tā pārkāpumi nesmeldz, tad viņš arī nevar sajust Dieva žēlastības dāvāto prieku, viņš tad arī nezin, cik viegli kļūst, kad pārkāpumu nasta nevien noņemta, bet nolikta tik tālu, cik tālu ir rīti no vakariem. Tad tā paliek pie viņa, liec viņa plecus un lauž viņa sirdi.

Tas Kungs žēlo tos, kas Viņu bīstas. Cik maz mūsu laikā Dievu bīstas! Cik reti, kā šķiet, atgadās, ka cilvēki atsakās un ierobežojas tāpēc, ka tie bīstas Dievu! Cik maz to darbu, uz kuŗiem paskubinājusi dievbijība! Cik maz to upuŗu, kas nesti, paklausot Dieva gribai! Dievbijības trūkst sabiedriskajā un politiskajā dzīvē, tās daudzkārt trūkst mājas un ģimenes dzīvē, bērnu un jaunatnes audzināšanā. Ir un ir ļaudis, kas nevien propogandē nekristīgas mācības, nekristīgu, it kā par kristīgo pārāku humānitāti, bet noraida pat jebkuŗu reliģijas ietekmi. Tai vietā, kur vajadzētu bīties Dievu, tie cīnās par bezdievību, noliedz visu, kas sakarā ar reliģiju, atklāti zaimo Dievu un tos, kas Viņam tic. Vai šādas parādības mūsu dienās nav acīm redzamas visā savā nekautrībā un baigumā? Bet arī tur, kur Dieva vārdā palīdzība sniegta, kur Kristus evaņģelijs pausts, vēl stipri jūtams patiesas un dziļas dievbijības trūkums. Mēs vairs nebīstamies Dievu, kā Viņu bijās mūsu mātes un tēvi, kas arī saviem bērniem arvien atgādināja Viņu bīties.

Bet ja īstas dievbijības trūkst, tad tas nenozīmē, ka Dievu bīties nevajadzētu, ka Viņu bīties nebūtu pamata. Nav jāaizmirst pravietim atklātais Dieva vārds: "Jebšu tie ieraktos ellē, taču mana roka tos dabūs no turienes, un jebšu tie uzkāptu debesīs, taču es tos no turienes nometīšu." (Amosa gr. 9,2) Cilvēka atkarība ar to neizbeidzas, ja cilvēks nevēlas no Dieva būt atkarīgs. Mēs varam grēkot, cik vien mēs gribam, mēs varam atļauties, kas vien mums ienāk prātā, bet no soda izbēgt mēs nevaram. Mēs varam Dieva likumus neievērot, bet mūsu pārkāpumi mums jāsamaksā. Vai tieši mūsu laiks neliecina, cik bargs ir Dieva sods? Viņa pacietība un lēnība ir liela, bet kas Viņu neievēro un neapstājas savā netaisnības ceļā, tas Dieva bardzībai neizbēgs. Dievs piemeklē grēkus. Viņš piemeklē tos līdz trešam un ceturtam augumam. Tamdēļ jābīstas Dievs, jāiet dievbijības ceļš un tajā jāpaliek baltās un nebaltās dienās. Pareizo dzīves izpratni dod dievbijība. Tā mudina novērsties no ļauna un pastāvēt pie tā, kas Dievam patīkams un ko Viņš svētī.

Bet kur ir cilvēks, kam nebūtu nozieguma? Līdz ar psalmistu mums visiem jāatzīstas: nava. Īsti tikai Dievu bīstoties, mēs jūtam, cik daudz ir pārkāpumu, kaut arī varbūt negribētu, cik daudz noziegumu, par kuŗiem nākas dārgi maksāt, cik daudz grēku, kas mūs apsūdz Dievam. Taču mēs zinām, ja Dievs no mums tomēr neatkāpjas, ja Viņš mūs žēlo un atņem mums mūsu pārkāpumus un grēkus, mēs tomēr varam pastāvēt. Tādēļ reizi gadā nāk Lielā lūdzamā diena, kas aicina nožēlot, izsūdzēt Dievam savus grēkus, lūgt, lai Dievs mūs žēlo, kaut arī Viņa bardzība un dusmas pelnītas un smagi nospiež atsevišķus cilvēkus, sabiedrības, tautas, draudzes un baznīcas. Un ja tā Dievam tuvojamies, tad Viņa žēlastība arī atmirdz kā rīta saule. Kā tēvs žēlo savu bērnu, tā Dievs žēlo grēcinieku. Viņš neatmaksā pēc viņa noziegumiem. Viņš noņem viņa pārkāpumu nastu, un cilvēka sirdī ierodas miers un prieks. Cilvēka sirds top viegla un skaidra, tā aiz pateicības ceļas arvien augstāk, lai staigātu Dieva gaišos ceļus un pildītu Viņa likumus, neatkarīgi no savām personīgajām interesēm, neatkarīgi no cilvēku domām un draudiem. Mūsu pārkāpumu nasta mūs tad vairs nespiež, mūsu noziegumi neapsūdz, mēs paļaujamies uz Dieva žēlastību. Paturēsim tāpēc arvien prātā pieminētos dievbijīgā dziesminieka vārdus, un lai tie stiprina mūs ticībā, mudina paļauties uz Dieva žēlastību, kas tik augsta kā debesis un kas noliek mūsu pārkāpumus tik tālu no mums, cik tālu rīti no vakariem, kas žēlo mūs kā tēvs savus bērnus ja Viņu bīstamies.

Sirds lai pagurst ciešanās, Mirdamas lai mirst
man miesas, Tavās rokās žēlīgās Bērnam netrūks
bērna tiesas; Tavā sirdī tverdamies, Dzīvošu es
Tevī, Dievs.
Kas ar Tevi nestaigā, Dzīves ceļš tiem iet uz leju;
Tā ir mana līksmība, Ka es, Dievs, ar Tevi eju,
Tik uz Tevi cerēdams, Lūgdams, teikdams, slavēdams. (Dz. grām. 760, 4.5)

PRĀV. K. SKUJIŅŠ (AUSTRĀLIJĀ)

KRISTUS APLIECINĀTĀJI

JERUZALEMES dievnams bija vieta, kur zināmās dienās sanāca ļaudis no tuvienes un tālienes. Arī Jēzus tur netrūka. Tur pielūdza Dievu, ienaidnieki salīga mieru, tur nokārtoja veikala darīšanas un sabiedriskās lietas. Visu to darīja zem Dieva acu skata, piesaucot Viņu par patiesības liecinieku un nepatiesības soģi. Tie bija tautas ziedu laiki.

Arī mūsu tautai tādi laiki nebija sveši. Bērns tika Dievam novēlēts jau tad, kad māte to vēl auklēja savā klēpī. Aizejot no vecāku aizbildniecības, jaunieši sapulcējās pie altāŗa un, vecākiem un plašai draudzei dzirdot, svinīgi apliecināja: "Es ticu..." Tad tie aizgāja cīņās un kārdinājumos un turējās stipri kā vīri līdz galam. Kas satriekts pagura, tas piesauca Dievu, un Dievs sūtīja arī viņam žēlsirdīgu zamarieti, kā laupītāju sasistajam cilvēkam ceļā uz Jeriku. Tāpat pie Dieva iegriezās tie, kas uzņēmās ģimenes dzīves rūpes, kaŗa gaitas un beidzamo gājumu uz turieni, no kurienes vairs neatgriežas. Kam viss bija zudis, kam pat zeme zuda - tam vēl palika Dievs un debesis. Kam nebija neviena drauga - ar Kristu tas cēlās, gāja un iemiga. Ar šo reliģijas un morāles spēku dzīvojām ilgi un iekaŗojām pat savu valsti.

Bet nu viss un visur ir kļuvis savādāk. Dieva nams sen vairs nav tā vieta ne jūdiem, ne mums, kur modernais cilvēks sāk un beidz savas gaitas. Ja viņš tomēr to dara, tad tradiciju vārdā. Ar Dieva prātu un gribu caurmēra cilvēks vairs daudz nerēķinās, bet viņš jau nerespektē arī paša izdomātos un par labiem atzītos likumus. Cilvēks sakās pats sevi labāk izpratis, bet Dievs viņam kļuvis vēl nesaprotamāks kā senāk. Un Kristus mums ir svešāks un tālāks kā sentēvu dienās. Tomēr galīgi sakarus ar Dievu un debesi cilvēks nepārtrauks, kamēr viņā būs dzīva kaut sīkākā dvēseles daļiņa. Dievs un dvēsele ir vistuvākie radi. Tie vienmēr tieksies viens uz otru. Tāpēc arī modernais cilvēks šad tad pamet skatu uz augšu, nopūšas un lūdz: "Lielais Dievs, laika un mūžības Kungs, ja Tu tur esi, ja debess ir Tavs goda krēsls, zeme Tavu kāju

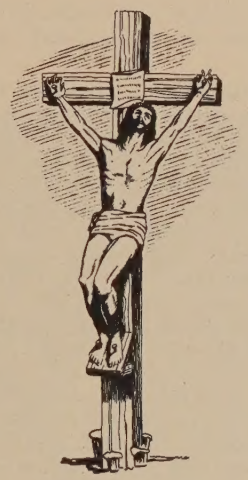

Pēc tam Jeruzalemē bija templa atjaunošanas svētki. Tas bija ziemā. Jēzus staigāja pa templi un Zalamana stabu ailē. Jūdi Viņu ielenca un sacīja Viņam: Cik ilgi Tu mūs turēsi neziņā? Ja Tu esi Kristus, saki mums to skaidri! Jēzus viņiem atbildēja: Es jums esmu teicis, bet jūs neticat. Darbi, ko es daru sava Tēva vārdā, nodod liecību par mani. Bet jūs neticat, jo nepiederat pie manām avīm. Manas avis dzird manu balsi, es tās pazīstu, un viņas man seko. Un es tām dodu mūžīgo dzīvību, un viņas ne mūžam neies bojā, un neviens tās neizraus no manas rokas. (Jāņa ev. 19. 22- 28)

pamesls un es - Tavu radījumu pirmdzimtais, tad parādies redzamāk un nemoki manu dvēseli!"

Tā ir tā pati lūgšana, ar kādu arī jūdi nāca pie Jēzus: "Ja tu esi Kristus, tad saki mums to skaidri! Cik ilgi tu mūs turēsi neziņā?" Bet no debesu tālēm atbildes nav. Dievs mājo mūžīgā klusumā. Balsis un atbalsis, troksnis un nemiers valda tikai uz zemes un cilvēka sirdī. Bet Dieva vārdā uz mums runā Viņa pilnvarnieks Jēzus Kristus. Un ko Viņš sacīja toreiz jūdiem un visiem citiem, to Viņš saka arī tagad jūdiem un visiem citiem, arī mums latviešiem Amerikā, Austrālijā un citur. Nu ko tad Viņš saka? - Viņš zināja, ka vārdi nepārliecina, arī Jēzus vārdi nē, arī Dieva vārdi nē. Cik tos neesam dzirdējuši! Tomēr ticībā nekur uz priekšu neesam tikuši. Neticēšanu esam mācījušies no saviem cilvēku brāļiem un māsām. Valodas un raksti ir pilni paš- un draugu slavināšanas un citu domu domātāju noniecināšanas. Ja soģis tiesu spriestu pēc tā, ko viņš dzird, tad vajadzētu vēl vairāk noziedznieku attaisnot kā tagad un dažu labu nevainīgu cilvēku pakārt. Ja interesējamies par kādu, tad citu stāstījumi par viņu patiesības meklēšanā var noderēt tikai par izejas punktu.

To zināja arī Kristus. Tāpēc Viņš saka: Ne jau vārdi Jūs pārliecinās, kas es esmu. Vārdiem variet arī neticēt. Bet darbi, ko es daru, liecina par mani un manu Tēvu. Stāsti par Kristu var būt arī izdomāti, viltoti, bet redzētie un redzamie Viņa darbi nē. Tie liecina, ka Viņš nācis no Dieva un ka Dieva gars Viņā mājo. Un ikviens, kas ticībā Viņam tuvojas, un ko Viņš uzlūko, pārvēršas. Lielais blēdis, muitinieku šefs Caķejs izdala nabagiem ne tikvien netaisnā, bet arī taisnā ceļā iegūto naudu. Pazīstamā netikle, Viņu pie Jēkaba akas sastapusi, pārvēršas un dzīvo nevainojamu dzīvi. Slepkava pie krusta saskarsmē ar Kristu manto paradīzi.

Tas pats notiek ar veselām tautām. Tās krasi pārveidojas, kā stāstā par kāzām Kānā ūdens - vīnā. Visspilgtāk to redzam Eiropā. Tā bija pirmā, kas pēc Jēzus sauca, un tai arī pirmajai Jēzus atbildēja. Šīs pārvērtības zīmes vēl tagad tur redzamas, lai gan šīs pasaules kungs un šīs pasaules gars tagad tur daudz ko sagrāvis, un ne tikai Krievijā vien. Slimnīcas un skolas, bāriņu un nespējnieku nami, Sarkanais, Zilais un citi krusti ir Kristus dievišķīgā gara un darba liecinieki. Piecdesmit tūkstošiem Latvijas bēgļu pajumti, darbu un maizi sagādāja Amerikas kristīgā baznīca. Ja arī šeit Austrālijā un, domājams, arī citur, varam klausīties dievvārdus mātes valodā brīvās telpās, tad tas ir Kristus baznīcas spēks.

Bet vai ticība līdz ar to ir gājusi vairumā? - Nedomāju. Un kāpēc nē? Ir taču gan vārdi dzirdēti, gan darbi redzēti. Atbildi lai dod Jēzus pats: "Jūs nepiederat pie manām avīm." Draus mīgs spriedums. Reiz piederējāt, bet vairs nē. Ir radušies citi gani, kas solījuši drīzāk nekā Kristus mūs izvest no šīs raudu ielejas, kur vaiga sviedros maize jāēd, - uz zemi, kur piens un medus tek. Stabulēdami savas ganu stabules, tie aicina sev līdz uz debesu svētlaimi tepat virs zemes. Kristīgo pulkā ir izcēlies sajukums un atkāpšanās.

Un Dievs? Viņš visu to redzēja un redz, bet ar varu nevienu pie sevis nesaista. Brīvību, šo skaisto debess dāvanu, Viņš mums ir devis. Viņas augsto vērtību pilnīgi saprot tikai tas, kuŗš to zaudējis. Kam Dievs ir svēts - brīvība būs par svētību, kam nē - par lāstu. Tēvs negrib bērnu turēt verdzībā. Brīvības vārdā viņš ļauj tam aiziet. Dievs dara tāpat. Brīdināt Viņš gan ir brīdinājis dažādi, bet varu nelieto, lai cilvēku pie sevis saistītu. Kas nav ar Viņu, lai ir pret Viņu. Un mēs aizgājām priecīgi pakaļ citiem ganiem. Tagad bēdīgi konstatējam, ka esam pievilti un viļamies vēl joprojām. Uz visas līnijas tas redzams. Ikviens to jūt. Tagadējā cilvēce strauji mirst. Pa gabaliem vien tā iet bojā. Viņas gani, modernie elki un pravieši gan vēl turās. Bet šķiet, arī tiem būs jāpazūd līdz ar saviem ganāmiem, atziņām un mācībām, lai arī kad un kā. Viens pulks no "visādām valodām un ciltīm apakš debess" paliks Viņam uzticīgs. Tie nelocīs savus ceļus nekādu Baalu priekšā. Kad jaunie laiki būs atnākuši, tie stāstīs jaunajiem par senām dienām, kā Noas ļaudis saviem pēctečiem - par grēku plūdiem, grēku un grēka lāstu.

Lai kādas pārvērtības gaidāmas un nāks, viens pulks turēsies aiz Kristus kā aiz sava Labā gana. Sapulces vietas ar krusta zīmi jau no tālienes rādīs redzīgajiem un arī maldinātajiem, kur dzirdama īstā gana balss, kur pukst Viņa sirds savējiem. Turp vedīs tēvi un mātes arī savus mazuļos. Ir vērts aiz Viņa turēties. Viņa ganībām ir mūžīgs zaļums un veldze. Vēl vairāk. Kad elku pielūdzēji savus ganāmos pulkus būs noveduši līdz bojā ejai, līdz dobes malai un ne tālak, Jēzus sola savējiem dzīvi bez bēdām, brēkšanas, raizēm un nāves. Turēsimies aiz šī vadoņa! Tad zudīsim gan reiz pasaulei, bet ne Dievam un ne paši sev.

Mūsu dienu cilvēka garīgā seja

CILVĒKS šai pasaulē ir visas radības vainagojums. Bez viņa nav domājama ne gara, ne techniskā kultūra, ne kaŗš, ne miers. Ja līdzšinējo karu izraisītājus iemeslus nemaz nenākas tik viegli uzrādīt, tad pašreizējais "aukstais" kaŗš starp austrumiem un rietumiem skaidri rāda, ka tā ir cīņa par cilvēku. Kā vieni, tā otri grib pārvaldīt un veidot visu cilvēci. Cilvēks ir centrs filozofu problēmu risinājumos. Cilvēka dvēseles bagāto un sarežģīto dzīvi censās izteikt un attēlot rakstnieki un dzejnieki. Cilvēka labklājībai un progresam ir veltīts augstskolu darbs visā pasaulē. Tomēr neskatoties uz visu to, pēdējā laikā dažādi domātāji ir izteikuši šaubas par cilvēces turpmāko eksistenci un progresu. Šīm šaubām ir arī pamats. Pirmā un galvenā kārtā tie ir bīstamie simptomi mūsdienu cilvēka garīgajā sejā. Tā ievērojamais zinātnieks Alberts Šveicers raksta: "Cilvēcei ir jāatdzimst jaunā uzskatā, ja tā negrib iet bojā."

Atkarībā no cilvēkā dominējošām rakstura īpašībām, mēs varam runāt par dažāda laikmeta cilvēkiem. Tā, 18.g.s. cilvēks apzīmēts par apgaismības laikmeta cilvēku. 19.g.s. pirmā pusē cilvēka garīgās sejas raksturīgākā iezīme ir romantisms, bet gadu simteņa otrā pusē - reālisms. Šī gadu simteņa cilvēkam īstā apzīmējuma vēl trūkst. Pilnīgi un objektīvi aprakstīt mūsu dienu cilvēka garīgo seju nav iespējams. Mēs atrodamies šim cilvēkam pārāk tuvu, tāpēc arī nevaram to vispusīgi un objektīvi raksturot. Taču vērojot mūsu dienu cilvēka garīgo seju, dažas iezīmes, no kuŗām, protams, ne visas ir negātīvas, duras acīs. Atstājot pagaidām neminētas pozitīvās iezīmes, tuvāk apstāsimies pie negātīvajām.

Tagadējais LWF prezidents bīskaps Lilje kādā priekšlasījumā par šī gadsimta cilvēka garīgo seju kā galveno iezīmi min tā saucamo "vacuum" - garīgo tukšumu, kas radies cilvēkam viļoties līdz šim atzītajās vērtībās un idejās. Kas šo tukšumu padara bīstamu, ir cilvēka attālināšanās no Dieva un no reliģijas. Mūsu dienu cilvēkam trūkst svētuma izjūtas.

Otra raksturīgākā iezīme - godbijības trūkums pret citiem cilvēkiem. Šinī ziņā visdrausmīgākā dziļumā noslīdējuši boļševiki. To pieminot, nevaram ne mierīgi runāt, nedz rakstīt. Mēs esam piedzīvojuši un daudzi paši savām acīm skatījuši, ka pietiek vissīkākā iemesla, lai cilvēks tiktu nokauts.

Neatzīdams augstāku autoritāti pār sevi, mūsdienu cilvēks ir iegrimis sava "es" pārmērīgā dievināšanā. Kas gan uz šī pašdievināšanas altāra netiek sadedzināts? Tāpēc arī, ja apstākļi to prasa, mūsu dienu cilvēks nevilcinādamies iet pāri līķiem.

Cita negātīva iezīme - mēra izjūtas trūkums. Mūsu dienu cilvēks vairāk ir galejību cilvēks, kas mazāk vadās no veselā saprāta, kā instinktiem un sajūtām.

Lielākais ļaunums tomēr ir tas, ka mūsdienu cilvēkā grūti saskatīt vēlēšanos būtiski pārvērsties.

Šinī sakarībā varētu pacelties jautājums, vai minētās negātīvās īpašības nav pietiekamas, lai apgalvotu, ka mūsu dienu cilvēks iet pretim nenovēršamai bojā ejai? Prātot mēs varam, bet neko noteiktu šinī ziņā apgalvot nav mūsu varā. Šķiet, pašreizējā stāvoklī cilvēks pats sevi glābt tiešām vairs nespēj, visi glābšanas avoti izsīkuši, taču neaizmirsīsim, ka mums vēl vienmēr ir tas avots, kas, dziļā domātāja un teologa Augustina vārdiem runājot - bojā ejai nolemtai cilvēku masai nāves vietā dāvina dzīvību. Tas ir Dievs un mūsu ticība Dievam. Šī ticība dod mūsu dzīvei jēgu. Tā dod mums arī spēku uzvarēt ļaunumu sevī un ap sevi. Ļaunuma dumbrajā dziļi iestigušā cilvēka izglābšanās un viņa nākotnes izredzes tagad vairāk kā jebkad ir atkarīgas no viņa izšķiršanās par vai pret Kristu.

PROF. K. KARKLIŅŠ

Mans ceļš uz Dievu

Kad es vien pie Viņa, Kad Viņš vien ir mans, Kad sirds to vien tic un zina, Ka Viņš ir tas labais gans. Tad krusts nav par grūtu, Mieru vien un prieku sirdī jūtu.

ŠAJĀ dziesmā hernhūtiski noskaņotais vācu dzejnieks Novāliss (īstajā vārdā Fr. fon Hardenbergs) notēlo savu dziļo paļāvību uz Dievu. Viņa sirsnība un paļāvība pamudināja mani aprakstīt manu ceļu uz Dievu.

Pirmā, kas mani iepazīstināja ar Dieva lielo mīlestību un žēlastību, bija māte. Mana māte bija bezgala mīļa un laba. Viņa par mani gādāja no visas sirds. Nav pasaulē mīļāka cilvēka kā māte, nav mīļāka vārda kā māte. Viņas sejā debesu gaisma mirdz vispilnīgāk. Viņas piemiņu savā sirdī es turu kā vislielāko dārgumu pasaulē. Viņa mani pirmā mācīja Dievu lūgt un ar godu dzīvot. Viņa gandrīz katru svētdienu gāja baznīcā un ņēma mani vienmēr līdz. Krēslainā baznīca, maigās ērģeļu skaņas, nopietnā mācītāja runa, skaistās baznīcas dziesmas mani vienmēr aizkustināja līdz asarām. Vēl tagad, dzirdot baznīcas dziesmas, man acis pildās asarām.

Reizēm mēs ar māti devāmies arī uz saiešanas namu. Nereti tas tautai stāvēja pat tuvāk nekā baznīca. Hernhūtisms bija īstā tautas reliģija. Saiešanās tauta apliecināja savu sirsnīgo ticību Dievam. Baznīca un saiešanas nams manī modināja dziļu reliģisku pārdzīvojumu.

Kad es aizgāju pirmo dienu uz pagastskolu, skolotājs man lika lasīt grāmatu un pēc tam kaut ko nodziedāt, lai pārbaudītu balsi. Blakus man stāvēja māte. Viņa nekā man neteica, bet es uzņēmu dziesmu: "Mīļais Jēziņ, palīdz man, es tāds nabags bērniņš esmu." Māte vēlāk nevarēja nobrīnēties vien, ka es tik zīmīgu dziesmu izvēlējies. Tiešām: "nabaga bērniņš" esmu bijis visu mūžu. Viss vērtīgais un labais ir nācis no Dieva. Ar Viņa žēlastību un mīlestību mana dzīve ir bijusi skaista un vērtīga.

Trikātes draudzes skolā es sagatavojos uz iestāju pārbaudījumiem Valmieras skolotāju seminārā. Draudzes skolas pārzinis bija skolotājs Jēkabs Mūrnieks. Viņš bija lielisks skolotājs. Visu savu dzīvi

viņš bija veltījis skolotāja darbam. Viņš deva savas stundas ar lielu prasmi. Sevišķi interesantas bija viņa ticības mācības stundas, kam viņš vielu bieži vien ņēma no reālās dzīves. Viņa ietekme uz skolniekiem bija visai labvēlīga un dziļa. Lai šeit viņam vēl reiz ir izteikts paldies par viņa stundām un garīgo un materiālo atbalstu, kuŗu viņš man sniedza.

Pienāca iesvētīšanas diena. Tā man uz visiem laikiem iespiedusies atmiņā. Mani iesvētīja Trikātes baznīcā. Divas nedēļas priekš iesvētīšanas gājām sagatavošanas mācībā. Mācītājam Šillinga tēvam palīdzēja atstādinātais Trikātes draudzes skolas skolotājs Apinis. Viņš mācēja iekaŗot jaunekļu sirdis. Viņa svēto stāstu izskaidrojumi dziļi iespiedušies atmiņā. Viņa vārdi nāca no sirds un gāja pie sirds. Tā pienāca pati iesvētīšanas diena.

Noslēpumainā krēsla baznīcā, gaišās sveces uz altāŗa, skaistās puķes, sirsnīgie sirmā mācītāja vārdi, jaunās drēbes, svētā oblāte, vīna malks - viss tas atstāja burvīgu iespaidu uz mani. Manai dievgaldnieku grupai sirmais mācītājs teica šos vārdus: "Esi uzticīgs līdz nāvei, tad es tev došu to dzīvības kroni." Šie vārdi atstāja uz mani tik dziļu iespaidu, ka esmu tos paturējis prātā visu mūžu. Ir vārdi, kuŗus cilvēka sirdī ieraksta it kā ar asinīm. Tie vienmēr lāso kā asinis no brūces. Tie nekad neaizmirstas. Patiesi: katram cilvēkam ir savs kronis, kas jāiznes dzīvei cauri nebojāts. Cik manos spēkos stāvējis, esmu savu kroni godam nesis. Un tā ir bijusi liela Dieva žēlastība.

Tad nāca pirmā pārbaude. 1906. g. es iestājos Valmieras skolotāju seminārā. Tas notika vienu gadu pēc 1905.g. revolūcijas. Sociālisms, evolūcionisms, ateisms, darvinisms, materiālisms - lūk šīs revolūcijas saukļi. A. Deglavs tikko bija pārtulkojis L. Bīchnera grāmatu Spēks un viela. Tā bija īstais materiālisma katēchisms: viegls, populārs. Plaši pazīstama bija arī E. Hekeļa grāmata Pasaules mīklas, kuŗā bija aplūkota pasaules iekārta no dabzinātniskā materiālisma viedokļa. Tad vēl bija iztirzāti sociālisma, darvinisma, vēsturiskā un dabzinātniskā materiālisma, evolūcionisma, ateisma jautājumi. Visas minētās problēmas tika dzīvi pārrunātas arī seminārā. Vecāko kursu semināristi nāca pie jaunāko kursu audzēkņiem un iedīdīja tos sociālismā un ateismā. Viegli saprotams, ka šīs mācības nepagāja arī man secen. Viss tas bija man gluži kas jauns. Es stāvēju pie vārtiem, kas veda uz lielo dzīvi. Un te nu mani pārņēma šaubas par Dieva eksistenci. Manas šaubas bija sevišķi smagas. Es īpaši nomocījos ar Dieva transcendences jautājumu. Man šķita tā: ja nav Dieva debesīs, tad morālei, kas vada dzīvi, trūkst absolūta pamata. Tad cilvēks ir pilnīgi padots savām iegribām. Viņš pats ir vienīgais kungs un pavēlnieks par sevi. Viņš var darīt visu, ko viņš vien tik grib. Bet tad arī dzīvei vairs nav nekādas jēgas. Es domāju jau par iznīcību. Te nu mani izglāba vienīgi mātes svētība.

(Noslēgums nāk. nr-ā)

MĀC. E. SARKANBĀRDIS

B ū s i m d a r ī t ā j i

SKAISTA un svētīga ir pilnā dievkalpojuma beigu lūgšana: Dievs Kungs, Debesu tēvs, mēs Tev no sirds pateicamies, ka Tu esi atrodams, cikkārt pazemīgi un ticīgi Tavu vaigu meklējām, mums žēlīgi dodi arī sava Svētā gara palīgu, lai neesam vien klausītāji, bet arī Tavu vārdu d a r ī t ā j i, savu vājo ticību ar tiem stiprinājam, pēc tiem dzīvojam un galā mūžīgi svēti topam caur Jēzu Kristu, Tavu dēlu, mūsu Kungu...

Dieva vārdam tikai tad ir svētība, ja to ne tikvien klausāmies, bet tam arī paklausām.

Dažkārt cilvēki saka, ka viņi baznīcā, vienā vai otrā mācītājā vai arī kristietībā vispār neatrodot to, ko viņu sirds prasot. Šie cilvēki nezina, ka baznīcā un kristietībā tas arī nemaz nav atrodams. Baznīcā un draudzē mēs saņemam Dieva svētību, ja meklējām ne to, ko prasa m ū s u s i r d s, tā "eitel und trotzig Ding" (tukši iedomīgā un spītīgā lieta), kā Luters to nosaucis, bet gan uzklausām, ko Dievs no m u m s prasa. Un arī paklausām. Miesīgās kaitēs palīgu meklēdams, cilvēks tikai sevi velti maldinās un ārstu nepatiesi vainos, ja no tā prasīs tikai sāpju remdināšanas līdzekļus un neļaus tam aiztikt apslēptās vainas vai negribēs klausīt, kas darāms to dziedināšanai. Tāpat tas ir arī garīgajā dzīvē ar mūsu sirdi un dvēseli. Mūsu Kungs taču ir teicis, ka Viņš nācis meklēt un dziedināt slimus, ne tos, kas sevi tur par veseliem (Mat. ev. 9,12.13).

Mēs varētu prasīt: Kā tad tas saskan ar evaņģelisko pamatmācību, ka cilvēks netiek taisnots ar darbiem, bet ticībā (Efez. 2,8.9)? Bet kas tad ir ticība? Uzticēšanās un paļaušanās Dieva vārdam un līdz ar to paklausīšana tam. Tā nav tikai prāta vai pārliecības lieta vien, bet arī jūtu un visvairāk gribas lieta - atteikties no savas gudrības, jūtām un gribas un paklausīt Dieva gribai, izlūgt Viņa spēku un Viņa palīgu. Tā mēs topam svēti Dievā, ne ar kādu nopelnītu "svētumu", bet ar to, ka esam sevi Dievam nodevuši, Dievam svētījuši un piederam Viņam, tāpat kā Dieva nams ir Viņam nodots un svētīts. Apustulis saka: "Dieva nams ir svēts, un jūs tas esat" (1. Kor. 3, 17).

Ticība nav pasīva klausītāja stāvoklis, bet attiecība ar Dievu, kas izpaužas darbībā, - nekādos atsevišķos "labos darbos" vai "tikumīgā dzīvē" vien, bet gan paklausībā Dievam, vienībā ar Viņu. Šādā ticībā cilvēks nevar stāvēt uz vietas. Viņam jāaug (Efez. 4,15). Bet Kristū mēs augam ne paši par sevi, bet tikai kā locekļi Viņa ķermenī jeb miesā - draudzē (Jāņa ev. 15, 1-8; 1.Kor. 12.nod.), tajā s v ē t o b i e d r ī b ā, kuŗu apliecinot esam kristīti un iesvētīti un kuŗu apliecinām katrā dievkalpojumā.

Vienā miesā jeb ķermenī ir daudz un dažādu locekļu, citi stiprāki, citi vājāki, bet visi kaut kā kopā saistīti. Tikai vienu mēs nedrīkstam aizmirst: ne no vājākiem locekļiem mums paraugs ņemams. Mums jāraugās uz Galvu - Kristu. Mums jāklausās, ko Viņš no mums prasa un mums liek. Ja miesa ir slima, un īpaši šodien tāda ir visa mūsu draudze un baznīca, tad veselākajiem locekļiem nevis jāuzņem slimība, bet jo vairāk tai jāpretojas. Citādi visai miesai un mums līdz ar to jāiet bojā.

Te mums gribot negribot jāpiedomā pie dziesmas vārdiem: "Tie svētie Tavā draudzē reti, Un reti Tava vārda liec'nieki. Ak, nāci atkal, Kungs, un meti Virs zemes jaunu, svētu uguni!" - Bet caur ko mūsu Kungs lai šo uguni mestu? Caur Jāni vai Pēteri, Annu vai Mariju kaut kur Vācijā vai Amerikā, Anglijā vai Austrālijā? Mums jālūdz, lai Viņš to mestu caur mani un tevi tur, kur mēs esam.

Atcerēsimies stāstu par vectēva padomu. Tukšos laikos viņš saviem dēliem licis noplēst salmu jumtus un no tiem izkultos graudus izsēt pa visu tīrumu. Uzdīguši un redzēdami, cik tie reti, graudi sarunājušies: "Brāļi, ko darīsim, lai kailā zeme neizkalstu, lai nezāles mūs nenomāktu, lai vēji mūs pa vienam vien neaplauztu? Laidīsim saknes ciešāk kopā, saaugsim vienā saimē!" - Ja nu arī mēs būtu tādi paši no salmiem izkulti sīki graudi, un reti, reti sadīguši, bet tomēr dzīvi un vēlēdamies augt, tad arī mums jādara tāpat. Darīsim to, brāļi un māsas, kam sirdī ieskanējis Dieva aicinājums!

Viņš pie dvēseles mūs svētij's,
Šķīstij's, vētīj's,
Mums bij skaidriem graudiem būt!
Zaļot, augt, uz augšu cerēt,
Lieti derēt,
Augļus nest un svētiem kļūt.

Trīs lietas mums kopīgi darāmas: 1. V a i r ā k j ā l ū d z, 2. v a i r ā k j ā a u g D i e v a v ā r d u a t z i ņ ā (Fil. 1,9), 3. v a i r ā k j ā s t r ā d ā un jāziedo mūsu Kungam Viņa draudzē.

1. Lūgsim vismaz reizi nedēļā, svētās dienas vakarā, savās mājās, kaut arī ne vienmēr varēdami kopā sanākt, bet zināmi, ka tā ir mūsu kopīga lūgšana, ka esam viena saime, ar vienu sirdi un vienu dvēseli. - 2. Ja mums grūti sanākt kopā katru svēto dienu, tad darīsim to vismaz pa divām vai kaut četrām nedēļām reizi, lai kopīgi Dieva vārdus lasītu, pārdomātu, sevi garīgi "uzceltu". Ja arī tas nebūtu iespējams, tad pasūtināsim šo mūsu tagad vienīgo garīgo mēnešrakstu un lasīsim to kopīgi ar saviem mājiniekiem un draugiem. Sarunāsimies par kopīgu pasūtināšanu, ja vieniem mums tas nav pa spēkam. - 3. Mūsu Kungam Viņa draudzē maksāsim nevis "nodokli" vai kādu "baznīcas biedru maksu" reizi gadā vai pusgadā pēc laicīgo biedrību parauga, bet darīsim to pēc Sv. rakstu pavēles: "Bet attiecībā uz vācamajām dāvanām svēto labā, darait tā, kā es noteicis Galatijas draudzēm. Ik katrā pirmajā nedēļas dienā (svētdienā) lai ikviens, cik bijis iespējams atlicināt, tur gatavībā..." (1. Kor. 16,1-2). Un kaut arī tā būtu tikai sīka "atraitnes dāvana"! - Apņemsimies arī pa kādai stundai mēnesī no mūsu brīvā laika atlicināt mūsu Kungam - Viņa darbam draudzē, kaut arī tas būtu tikai kāds sīks darbiņš vai uzdevums. Katram atradīsies kaut kas, ko tas varēs padarīt. Veidosim ciešāku baznīcas draugu pulciņu, vienalga vai tas tiktu darīts īpaši organizētā veidā, vai nē. Veidosim dzīvāku garīgu vienību Kristus draudzē. Augsim šīs pasaules tīrumā roku rokā, lai nezāles mūs nenomāc un vēji nenolauž. Būsim ne tikvien klausītāji, bet arī paklausītāji, Dieva vārdu darītāji!

MĀC. E. ĶIPLOKS

Novārtā atstāts pienākums

Ārmisijas draugiem un pretiniekiem

Var likties, ka rakstīt un runāt par latviešu ārmisiju pašlaik ir bezgala nepopulārs, pat bezjēdzīgs uzdevums. Tas nebija pateicīgs temats pat mūsu labās dienās - Latvijas patstāvības laikā, jo pieskārās vienai no vājākām vietām mūsu kristīgajā apziņā un mūsu baznīcas darbības izpausmē. Kur nu vēl tagad!

Var izskaidrot un saprast, kādēļ ārmisija Latvijā palikusi novārtā. Ārmisijas ideju mūsu dzimtenē pūlējās iedzīvināt vācu mācītāji laikā, kad tur notika nacionālā diferencēšanās un latvieši sāka raisīties vaļā no svešas aizbildniecības visās dzīves nozarēs, arī baznīcā. Tādos apstākļos prasība pēc tautas baznīcas radīšanas likās svarīgāka un bieži dzirdēja sarkastisko teicienu: mūsu mācītāji interesējas vairāk par tamuļiem nekā paši par saviem draudzes locekļiem! Interesi par ārmisiju izskaidroja kā apzinīgu aktuālu problēmu nobīdīšanu kaut kur periferijā. Bez tam latviešus tai laikā vēl uzskatīja par misijas objektu un viņiem bija jāsamierinas ar pasīvu lomu misijā - dot artavas ārzemju misijas biedrībām. Ļoti zīmīgu gadījumu atstāsta grāmatizdevējs Ansis Gulbis. Savās jaunības dienās viņš, noklausījies sparīgu ārmisijai veltītu sprediķi, lielā sajūsmā iegājis pie mācītāja ģērbkambarī un pieteicies misijas darbam, bet ticis kategoriski noraidīts. Saprotams, latviešu jauneklis nevarēja būt sevišķi piemērots misijas darbam, jo viņa izglītība bija trūcīga. Bet sava nozīme bija arī tam, ka viņš bija latvietis.

Nacionālai diferenciācijai sekoja sociāla nošķiršanās, revolūcija un pirmais pasaules karš. Tā postījumi un pārkārtojumi valsts un baznīcas dzīvē prasīja savu tiesu laika un līdzekļu. Kad varēja nopietnāk ķerties pie ārmisijas darba nostādīšanas, lielinieku okupācija 1940. g. 17. jūnijā pārvilka svītru visām baznīcas dzīves aktivitātēm. Un tā ir iznācis, ka kādai luterāņu baznīcai ar vairāk kā vienu miljonu locekļu nav savas ārmisijas.

Tas tomēr nenozīmē, ka mums nebūtu bijuši nekādu sakaru ar ārmisiju. Par tiem paši misionāri no mūsu tautas vidus pastāstīs sekojošos rakstos. Bet pirms mēs noskaidrojam, ko latvieši ārmisijas labā varētu darīt un kas viņiem būtu jādara, gribu izklīdināt dažus nepareizus spriedumus par ārmisiju, kādus esmu dzirdējis latviešu sabiedrībā.

Pirmais ir: reliģija paliek reliģija, t.i. nav nekādas starpības, vai kāds ir kristietis, budists vai muhamedānis. Ir tiesa, ka nav tautas, pat visprimitīvākās, kuŗai nebūtu nojēguma par kādu augstāku esmi, t.i. kuŗai nebūtu savas reliģijas. To apstiprina vispārīgā reliģiju vēsture. Bet ir pavisam aplam domāt, ka visu šo reliģiju pamatā ir tā pati Dieva atklāsme, kas dota Kristū un tikai cilvēku dažādas uztveres dēļ radušies dažādi reliģiju tipi. Tikai pilnīgi sekulāriem cilvēkiem ir vienalga, kam kāds cilvēks tic vai netic. Kristīgais cilvēks ir pilnīgi pārliecināts par savu ticību, jo "nav pestīšanas nevienā citā, jo nav neviena cita vārda zem debess cilvēkiem dota, kuŗā mums būtu pestīšana" - tā ir tikai Jēzū Kristū (Ap. darbi 4, 12, sal. Jāņa ev. 14.6 un 1. Kor. 3,11). Kristietība ir absolūti pilnīga, jo tā balstās uz paša Dieva atklāsmi, ko glabā Svētie raksti, un pestīšanas, kas notikusi caur Jēzu Kristu.

Tā būtu nabadzības apliecība sev pašam, reizē ticēt Jēzum Kristum un tanī pašā laikā atzīt, ka ir vēl kāda cita Dieva atklāsme, tikpat pilnīga un varbūt pat pilnīgāka. Kristīgais cilvēks ir nevien pārliecināts par viņam dotās atklāsmes pilnīgumu, bet arī agresīvs, kas nevar vienaldzīgi noskatīties, ka ir cilvēki, kas norobežojas no šīs atklāsmes Jēzū Kristū un dara visu, lai viņus iegūtu Kristum.

Otrs aizspriedums pret ārmisiju ir sekojošs: kristietība nes sev līdzi labu daļu civilizācijas, kas izsakņo misionējamās tautas no viņu dabīgās vides, "samaitā" tās. Šeit jāsaka īsi: misionārus nevar darīt atbildīgus par kolonizātoru grēkiem. Misionāri saprotams ir centušies palīdzēt iezemiešiem ar medicīnisku palīdzību un padomiem lauksaimniecībā un amatniecībā, ir atvēruši skolas un universitātes, radījuši rakstu zīmes un rakstu valodu. Viņi ir respektējuši nacionālās un etnoloģiskās īpatnības, kas, kaut kritizējamas, dziļi sakņojas misionējamo tautu dveselē (piem. kastas). Bet iezemieši nav arī nekādi "naīvie un laimīgie dabas bērni", kas savā tikumībāstāv pāri "samaitātajiem kultūras cilvēkiem". Misionāru uzspiestā "svešā civilizācija" patiesībā ir nesaudzīga cīņa pret bērnu izlikšanu, asins atriebību, atraitņu sadedzināšanu, buršanu, verdzību, sievietes izmantošanu, narkotisku vielu lietošanu u.t.l. Tā ir civilizācija vārda labākajā nozīmē un par to misionāriem nav jākaunās.

Pats svarīgākais iebildums tomēr ir šis: mums pašiem savās mājās ir tikdaudz vajadzību un problēmu, tā, ka būtu tīrais neprāts tiekties pēc tik tāliem darba laukiem, kādi ir misijai. Patiesi, mūsu pašu vidū ir daudz nekristītu un nekristīgu cilvēku. Moderno "pagānu" atgriešana varbūt ir vēl grūtāks uzdevums nekā primitīvo tautu kristianizēšana. Kristīgā baznīca šo misijas lauku savās mājās nav nebūt aizmirsusi; tam ir īpašas nozares, piem. iekšmisija, tautas misija un evaņģelizācija ar vispusīgi attīstītiem darba paņēmieniem. Kristīgā sabiedrība nevar redzēt tikai vienu uzdevumu, citus pilnīgi izlaižot no acīm (sal. Jāņa ev. 10, 16). Tai ir jādarbojas plānveidīgi un vispusīgi, sludinot Dieva vārdu visiem, kas to nepazīst un grib dzirdēt (Ap. darbi 16,9). Gluži kā daudzbērnu ģimenē mātei nepietrūkst maizes rieciena un glāsta nevienam no bērniem, tā arī kristīgā baznīca nevar atraut savu roku no kādas tās darbības nozares, lai citai tiktu vairāk.

Ir dzirdēts arī spriedums, ka ārmisija nekā nepanākšot, tādēļ nebūtu jāpūlas šai virzienā. Ir fakts, ka neskatoties uz visām pūlēm, šobrīd vienam kristietim (ieskaitot arī tos, kas tikai nomināli turas pie baznīcas) stāv pretī divi nekristieši. Pēdējo simts gadu panākumi ārmisijā nav nekādā ziņā salīdzināmi ar panākumiem, kas gūti tai pašā laika sprīdī technikas laukā. Pašā pēdējā laikā ir notikusi lielo

nekristīgo valšķu politiska emancipēšanās (Indija, Pakistana, Ēģipte u.c. arabu valstis), kas ārmisijas darbu padara grūtāku. Komūnisti ir padzinuši misionārus no Ķīnas un radījuši grūtības ārmisijas atbalstīšanai okupētajās Eiropas zemēs. Komūnistu politiskie panākumi divdesmit gados it kā atstāj ēnā misijas panākumus divisimti gados. Patiesi, mēs atrodamies alternatīvas priekšā: evaņģelijs vai marksisms.

Bet taisni tas pamudina veltīt vairāk enerģijas misijai (Mt. 9,37-38). Nebūsim mazticīgi šai darbā: evaņģelijam ir savs dinamisks spēks, jo tas ir Dieva balva cilvēku pestīšanai, un tas gūst panākumus arī tur, kur liekas nevar būt izredžu.

Šai gadsimta sākumā viens no ārmisijas lielajiem vīriem radīja saukli: "Evaņģelizēt pasauli šīs paaudzes laikā." Vai tu esi pielicis roku pie šī uzdevuma?

Beidzot pieminēsim vēl pavisam savādas domas: tāpat kā visas lietas, arī ārmisijas darbs atrodas Dieva rokās; ja Viņš gribēs - ārmisija gūs panākumus bez visām mūsu pūlēm. Tādēļ: atstāsim šo darbu Dieva ziņā!

Stāsta, ka angļu kurpnieks Viljams Kērijs (Carey), kas 1792.g. nodibināja pirmo misijas biedrību, ierosmi guvis no kāda spredika par Jezajas 54,2, tajā saklausīdams divi atziņas: 1. sagaidi lielas lietas no Dieva! un 2. uzņemies lielas lietas Dievam! Kērijs nešaubījās par pirmo un nebijās arī uzņemties otro.

Dievs īsteno savus darbus caur cilvēkiem (sal. 1.Kor. 3,9). Pavēle misijas darbam ir dota: "Eita un darait par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā, tās mācīdami turēt visu, ko es jums esmu pavēlējis. Un redzi, es esmu pie jums ikdienas līdz pasaules galam" (Mt. 28, 19-20). "Evaņģelijam jātop sludinātam visām tautām" (Mr. ev. 13,10). Vai cilvēkam, kas tai neklausa! (1.Kor. 9,16; sal. Mt. 25, 14-30). Vai cilvēkam, kas aizliedz kristību un netic tai! (Mr. 16, 16).

Misija nevienved tādus cilvēkus pie Jēzus, kas viņu vēl nepazīst, bet tā tuvina Jēzum arī tos, kas šo darbu dara. Katru, kas strādā misijas darbā, pavada īpaša svētība un prieks. Raugaties Apustuļu darbu grāmatā vai Filipiešu vēstulē: cik apustulim Pāvilam ir priecīgs prāts, nesalaužams gars un arī fiziska izturība, kaut arī misijas darbā viņam iznāca sadurties ar grūtībām.

Misija atdzīvina baznīcu, pārvērš to par Kristus karapulku, ecclesia militans. Vācu baznīcu no hitlerisma ietekmes glāba tās aprindas, kas grupējās ap iekš- un ārmisijas darbu, veidodamas t.s. apliecības baznīcas kodolu.

Kāds vācu baznīcas vīrs ir teicis, ka misijā parādās dinamiskā baznīca ("Mission ist die Kirche in Bewegung", W. Löhe). Ja baznīcai nav šī dinamisma, kustības, dziņas uz misiju, tā kļūst par formālu iestādījumu, līdzīgu kādam klubam vai biedrībai. "Ja mirst misija, mirst arī baznīca" (Gustavs Varneks).

Vai tas neizskaidro dažu labu mūsu laiku grūtību? - Mums vairs nav degsmes, ko likt pretī sekulārai pasaulei, tādēļ tā draud mūs iznīcināt.

Ja latviešu baznīcā meklējam pēc kādiem trūkumiem, tad to atrodam pasivitātē misijas laukā. Tas ir formāls konstatējums. Dziļāk izsakoties: mums nav degsmes, misijas gara, vienalga ārmisijā, iekšmisijā vai tautas misijā. Tas tā nedrīkst palikt!

MĀCĪTĀJS OSVALDS GULBIS

Lai dzīvo ķēniņš

TIKPAT kā vērsi pie ragiem nogrābis, bet tajā pašā brīdī arī akmenī pārvērsts, Zauls stāvēja aţama lauka malā un, pieri saraucis, blenza sava tēva māju birzītē. No birzītes, veca ozola galotnē, galvu piešķiebis un ar lielu interesi viņā noraudzījās simtgadīgs krauklis. Bet ne jau katrreiz interese ir abpusēja. Melno putnu Zauls nebija pat pamanījis. Viņu interesēja koku puduris, kam te, ap veco ozolu, tēvs bija ļāvis saaugt pašā tīruma vidū. Tieši tā, kā šie koki, lieli un mazi, vējā locīdamies, cits citam pār plecu skatīdamies un cits citam priekšā spraukdamies vēl vakar Micpā bija čalojuši, spiedušies un snaikstījušies ļaudis. Daudz ļaužu. Vesels ļaužu meţs! Un, rau, tieši tāds, kā vecais ozols, stīvs un līks, bet vareņāks par visiem, šajā ļaužu meţā bija stāvējis Zamuēlis. Visvairāk Zaulam bija dūrusies acīs vecā vīra seja, rievaina, pēc, acīm redzot, negulētas nakts - zaļgana kā ozola miza, un pikta, Kungs Dievs, cik pikta! Tāda seja, Zaulam nez' kāpēc bija iekritis prātā, varētu būt ganam, kuţa ganāmpulks ne no šī, ne no tā sabēdzis purvā. Un nu ganam, kas sava ganāmpulka priekšgalā mierīgi un paļāvīgi, savu gana zizli cilādams, soļojis gadiem un gadu desmitiem, jāatstāj iestaigātais, drošais ceļš un jākāpj smirdošās purva gļotās. Vaivarāji, pusdienas tveicē smagu, tvanīgu dvašu elpodami un tikai izpūrušos cekulus virs saglumējušā zaņķa izbāzuši, glūn kā nešpetns ļaunu garu leģions. Purva niedru čabēšanas iemidzināta, uz ciņa saritinājusies odze, un, galvu aiz spārna aizbāzusi, uz vienas kājas kaut kur purva malā nīkst vientulīga dzērve... Jā, atstājis savas pārliecības drošo ceļu, vakar tādā čūskulājā bija bridis Zamuēlis. Bet dīvaini! kamēr savu ganāmpulku pazaudējušais gans, šķiet, bija redzējis tikai gļotas, akačus un odzes, Zauls, ar viņu gandrīz vai soli solī iedams un pie katra soļa nodrebēdams, bija juties arī patīkami noreibis. Un atpakaļ jau nu ceļa nebija tik un tā. Loze bija kritusi. Dievs bija runājis. Benjamina cilts bija iezīmēta, tad - Matra radi un tad - - Zauls, Ķisa dēls. Ķēniņš! Taču nu, kad būtu vajadzējis pacelt galvu, kad viss šis ļaužu meţs bija sakustējies un aurojis kā vētrā: "Lai dzīvo ķēniņš!" - viņš, nelga, bija kāpies atpakaļ un sarāvies tikpat kā vāroša ūdens šalti uz kakla dabūjis. Tādu, tikpat kā ar ūdeni aplietu, viņu tad arī pēc no ceļinieku bagaţas kaudzēm bija izvilkuši - tikpat kā kucēnu no pagultes...

Ķēniņš? "Ptu!" Zauls nospļāvās. "Muļķis! Muļ-ķis!" viņš iekliedzās.

Muļķis - - muļķis! birzs atbalsoja. Krauklis pagrozīja galvu. Cik nepieklājīgi! Kuţš tad te bija tas muļķis? Varbūt viņš? Krauklis sacēla apkakli. Tad jau tas bija apvainojums. Bet vai apvainoties? Vai šis niekalbis, kas te māţojās jau no agra rīta, maz varēja viņu apvainot? Taču te, ozola galotnē, vilka vējš, un, ja kāds grib nodzīvot simts gadus (krauklim vēl īsti pilns simts nebija), tad tam tomēr drusku jāuzmanās. Tāpēc - un ne jau apvainojuma dēļ - melnais vērotājs, slinki pavēdinājis spārnus, aizlaidās.

Arājs, Dieva un cilvēku priekšā - ķēniņš, - ne mazumu satrūcies, pacēla nūju, sagrieza pāris reižu ap galvu un uzbrēcis vēršiem stieptu "nū-u", arklu tikpat kā nešus iznesa līdz vagas galam, šoreiz neviena nenovērots.

Bet melnas domas tik viegli aizbaidīties neļaujas. Lielāku vai mazāku loku apmetušas, tās allaţ atgriežas vecajā vietā. Tāpēc pat ne pāris vagas neizdzīnis, Zauls apstājās atkal. Kucēns! Tieši tā Mušmire bija teicis, itkā pats sev, bet kam bija mērķēts, tas bija skaidrs - viņam. Mušmire jau nu, zināms, nebija nekāds labais cilvēks, palama vien jau viņu apzīmogoja, un šādi tādi ciema vārguļi, kas ap viņu allaţ griezās kā daţdien mušas ap indīgu sēni, nebija nopietni ņemami. Bet trāpīts bija vareni. Kucēns! Tieši tā. Kucēns, aiz čupras no pagultes izvilkts un Zamuēla rokas pacelts... Ek, kāpēc gan viņš bija tāds nemaţģis? Kāpēc nobijās? Kāpēc viņam nemaz nebija ķēniņa stājas? Vai tiešām viņš bija tikai arājs un nekas vairāk? Zamuēlis, tie trīsdesmit un viss vakardienas ļaužu meţs Micpā, Mušmiri un viņa bandu, protams, atskaitot, taču, liekas, viņā saskatīja ko vairāk. Un ja ne tie, paša Dieva pirksts bija uz viņu norādījis, iezīmējis. Jā, kāpēc tad viņš nebija tāds, kādu viņu gribēja redzēt ļaudis un kāds viņš pats sirds dziļumos jutās - ķēniņš? Kāpēc viņš vienmēr staigāja kā nepieaudzis, kā sapīts, kā krātiņā? Vai tiešām viņu tādi Mušmires varēja ievainot, jeb viņš neuzticējās pats sev, baidījās? Ek, saraut šos pinekļus, salauzt reţģus...

Sauss brīkšķis liecināja, ka tiešām, kas salūzis gan. Arkls! Zaulam iešāvās prātā. Jā, a-u, domājot rokas nebija stāvējušas dīkā, arkls bija pagalam. Pat sarķis ar lāsaino, abi vērši, šķērsu sagriezušies un atpakaļ raudzīdamies, šķiet, māja ar galvām: pagalam, pagalam! "I-ijā," smagi nopūzdamies Zauls izjūdza vēršus, pārmeta nolauzto lemesnīcu pār plecu un savu melno domu kā krauklu bara pavadīts, devās uz māju. N-neveicās un neveicās. Nekur neveicās. Nekur...

Taču nepatikšanu vadzis pilns vēl nebija, ai, nē. Tikai ciemā vēl jauno ķēniņu gaidīja īstās nepatikšanas. Uztrauktas balsis, vaimanāšana, ţēlošanās, sodīšanās bija dzirdama jau pa gabalu. Nebūtu vēršu, Zauls būtu laidies skriešus, jo šķita, noticis kas ļauns. Bet kur nu tu cilvēks tiksi ar vēršiem! Jāpaciešas un jāpiemērojas. Taču jo tuvāk viņš nāca, jo vairāk nelaba sajūta saţņaudza sirdi. Vesels pūlis pie akas! Mušmires tēvs, sauss vecis, dūres kratīdams, mētāja rokas kā tītavas. Kāds cits, kuţu tā smalkās balss dēļ saukāja par sievu, vēderu saķēris un galvu cilādams, kunkstēja kā pakrūts vainas piemeklēts. Gabaliņu tālāk, Ķiss, Zaula tēvs, rokas sakrustojis un zodu krūtīm uzspiedis, acīm redzot, nedomāja nekādas gaišās domas. Tikai Mušmire, uz akas uzrausies, šūpoja kājas un smīnēja..."Kungs Dievs, būs kāds vēl iekritis akā," Zauls bažījās. Sen bija izrunājies tēvs, sen brīdinājis arī viņš pats: notiks nelaime - grodi sakrituši, lietus izrāvis dziļas bedres, bet vai nu kāds klausīja. Nelaime? Zināms, nelaime varēja notikt, cieminieki piekrita. Bet vēl jau nebija notikusi,

J. Grosvalds - Mirstošais strēlnieks

un vai nu tieši man...? Cita dēļ jau nu pūlēties neiešu. - Zaula vaigs sadrūma: tas te, tas citur. Kad čūska jau ceros, tad kliedzam, tad meklējam sitamos...

''Kas noticis?'' viņš jautāja un parāva sarķi, kas, pie ūdens siles raudamies, tiktikko neiegrūda Mušmiri akā. Dziļi lejā noplunkšķēja grants. Zauls sarāvās. ''Gadās man ar vienmēr tādam piedurties!'' viņš nopukojās.

Mušmire piecēlās, izstaipījās itkā būtu ļikko no diendusas iztraucēts un muti sašķiebis kā plekste - pēc viņa domām, tas izskatījās sevišķi smalki, vēl jo vairāk tāpēc, ka citi ķēmojās pakaļ - kā dziedāt nodziedāja:

''Nu re, nu re! Pats ķēniņš! Ko, draugi, tad vairs bēdāt! Teicu jau: nebēdājiet, mums taču tagad ķēniņš! Ķēniņ, vai uzklausīsi sūtņus?''

Nu tikai Zauls pamanīja, ka starp pazīstamajiem ir arī pāris svešu. Svešie, viens, jauns zeņķis, gadus piecpadsmit, otrs, jau labi pusmūžā, acīm redzot, tēvs ar dēlu un - visa uztraukuma iemesls, noputējuši, nobēdājušies un ceļa iztvīkumu vēl vienmēr pa kārtai ūdens krūzē veldzēdami, blisināja acis, kā pusnaktī sauli ieraudzījuši. Ķēniņš? Par ķēniņu viņi tur, savā malienē, nekā nebij dzirdējuši. Vai tad ķēniņš -- pašiem savs...?

''Nu ejiet, nu ejiet,'' Mušmire viņus pastūma, ''un stāstiet vien. Nebīstieties neko. Ķēniņš ir labs. Viņš nekā jums nedarīs, ha, ha.''

''Ha, ha, hi, hi,'' pāris cieminieku atbalsoja, bet kaut kā neskanīgi - itkā atbalss nāktu pret vēju.

Svešie, kuŗu sejās jau bija pazibējusi cerība, ķēniņa vietā ieraudzījuši zemnieku, apjuka. Vai tad šis...? viņi neziņā raudzījās viens otrā un Mušmirē. Jeb - šis cilvēks tikai jokoja?

Zauls nobālēja.

''Runājiet,'' viņš sacīja, muti tikko pavērdams. ''Jūs dzirdējāt, kas esmu.''

''Kungs... Ķēniņ...'' sūtņi nezināja, kā iesākt, un, viens otru pārlabodami, viens otru pārtrauca. ''Amonieši... Ienaidnieks...''

''Runā tu,'' Zauls norādīja uz vecāko un pamāja, lai bērni, kas, pirkstus mutē sabāzuši un acis iepletuši, vienmēr jaucas lielajiem pa kājām, paiet nostāk.

Stāstītājs stostījās, meklēja vārdus, piesauca dēlu par liecinieku, plūca matus un vaimanāja tā, ka žēl klausīties, bet viņa stāsts bija skaidrs un nepārprotams. Pārjardanieši uzmācas ienaidnieks - amonieši. Nekādus līgumus noslēgt nav izdevies, klausu un nodevu piedāvājumi noraidīti ar draudiem un izsmieklu: ''tādu līgumu ar jums slēgšu, ka jums visiem labo aci izdursu.'' Un nu pārjardanieši sūtņi, šie abi un desmitiem citu, iet no ciema uz ciemu, no pilsētas uz pilsētu un lūdz: Nāciet palīgā, Dieva dēļ, nāciet palīgā! Ja septiņu dienu laikā palīdzības nav, tad viņi pagalam. Bet viss ko viņi līdz šim dzirdējuši: Raugiet paši, ko mēs varam...

''Ak Dievs, ak Dievs, ko lai iesākam?'' sūtņi vaimanāja, no savādā ķēniņa, acīm redzot, nekā daudz negaidīdami. Mušmires tēvs atkal palaida savas tītavas, un par sievu sauktais cieminieks saķēra viduci.

Galvu nodūris, pret sarķa muguru atspiedies un nolauzto lemesnīcu vēl vienmēr rokā turēdams, Zauls stāvēja un domāja: ''Šodien pārjardanieši, rīt - mēs... Vaimanāt, dūres kratīt, to - jā, bet darīt - nē. Sapņotāji un raudātāji... Stulbi kā vērši...''

Ne jau zinādams, ka Zauls tieši tiktāl aizdomājies, bet nejauši kāda puisēna rokās pamanījis ērkšķi, smailu un garu kā īlēns, un saskatījis lielisku iespēju Mušmires priekšā padižoties, izstīdzējis pusaudzis, šķību muti jau pa dzimumam, izrāva zēnam ērkšķi, aizlavījās apsmietajam ķēniņam aiz muguras un ietrieca to sarķim paslēpenēs.

Lops, citādi rāms un paklausīgs, salēcās un tiktikko neparāva savu saimnieku gar zemi. Pāris soļus aizstreipuļojis, Zauls vērsi noturēja gan, bet tā spārdīšanos aizkavēt nespēja. Putekļus saceldams, galvu kratīdams un kūkumu uzmetis, sarķis sāpēs svaidījās pa labi un pa kreisi, tā, ka klausītāji un visvairāk bērni, jo tie bija vistuvāk, acumirklī pajuka kā kniši. ''Turi, turi... Mans bērns... Vai Dievi, vai Dievi... Bēdziet...'' Zauls vēl dzirdēja, tad viņa acu priekšā kļuva tumšs. Vēl mirklis, un šajā tumsā - tikpat kā akmens akā - iekrita tāda kā uguns lode. No dzelmēm uzvirmoja dreboši zelta gredzeni, auga, pletās un izzuda, pletās un izzuda... Zaula labā roka pacēlās. Le-

mesnīca apmeta loku un krita. Ar vienu sitienu notriekts uz ceļiem, satracinātais lops sabruka. Ar to pašu arī būtu pieticis. Bet Zaula sirds bija pārāk pilna. Viņš drebēja. Un viņa labā roka cēlās un krita, cēlās un krita...

Daudzmaz atžilbis un viscaur slapjš kā izpeldināts, Zauls pacēla galvu. Pāri skatītāju nobālējušajām pierēm labu brīdi raudzījies nezin kādās tālēs, viņš juta, ka kaklā saspriedies tāds kā rūgts kumoss. Neizteiktie vārdi viņu smacēja. Bet vēl viņš nevarēja parunāt. "Tādi... Tādi..." domas vēl jaucās. "Tauta iet bojā. Briesmas draud. Bet katrs domā tikai par sevi un tik vien zina, ka vaidēt un ākstīties..."

Beidzot reibonis bija pārgājis. Ķēniņš Zauls pavēra jau muti, bet tad atmeta ar roku. Nē, te vārdiem nebija nozīmes. Te varēja tikai pavēlēt. Un viņa pavēle bija īsa:

"Tēvzeme briesmās. Rīt vēl pirms ausmas katrs vīrs... aiz manis. Kas nenāks, tas... tā vēršiem notiks tāpat. Esmu runājis."

* * *

Kā strautiņi pēcpalu laikā savos krastos, tā tūkstošiem vīru un jaunekļu nākošās dienas vakarā atgriezās savu māju ceļos. Lielā kauja bija beigusies. Ienaidnieks sakauts. Sveši kļuva pazīstami. Sirms, jau daudzas kaujas pieredzējis karavīrs labprāt ielaidās sarunā ar plāpīgu pusaugu zeņķi, kurš visā kaujas laikā varbūt vairāk nebija izdarījis, kā pacēlis nokritušu šķēpu. Tā, pāris kaimiņiem bija piebiedrojies arī mums pazīstamais pusaudzis. Vīri pašreiz bija notikuši līdz Zaula tēva māju birzītei. Te ceļi šķīrās. Bet vakars bija tik jauks, jaunekļa stāsts par nejaušī iegūto šķēpu tik pacietīgi uzklausīts, ka zēnam sagribējās laipnajiem kaimiņiem vēl gabaliņu paiet līdz.

"Mūsu Zauls tomēr varens vīrs, ko?" viņš jautāja.

"Nav vārdam vietas. Ķēniņš." Viņam atbildēja.

"Un cik veikls..."

"Jā, bet nežēlīgs. Vērsi esot saskaldījis kā malkas pagali," sarunā iejaucās cits.

"Vai tu biji klāt?" noprasīja pirmais.

"Nē, stāsta..." otrs turējās.

"Stāsta, bet kad šodien tu pats uzstāji, lai velk pie kāķa visu šo Mušmires bandu, vai tad atriebās?"

"Nē."

"Nu redzi!"

"Varens vīrs!"

"Varens."

"Lai dzīvo ķēniņš!" vīri pacēla šķēpus, un pulks citu, otrā pakalnā, viņiem atbildēja: "Lai dzīvo!" Saule grima aiz birzs. Šķēpi laistījās rieta ugunīs. Bet, galvu pieškiebis, no vecā ozola vīros domīgi noraudzījās krauklis.

Mūsu dienās

MĀRTIŅŠ LUTERS FILMĀ

Pag. gada augustā Vācijā sāka uzņemt filmu, kurā tēlota Mārtiņa Lutera dzīve. Filmu finansē piecas Amerikas luterāņu baznīcas: A.L.C., Augustana, E.L.C., Misuri un U.L.C.A. Luteru tēlo pazīstamais angļu aktieris N. Makginijs, kas Luteram nevien stipri līdzīgs izskatā, bet arī tēlo Lutera lomu ar lielu iejūtu un izpratni. Arī Melanchtonu un Karlstatu tēlo angļi, Spalatīnu - francūzis, bruņniekus, augstmaņus, mūkus, pāvestu u.t.t. - vācieši. Filmas fons būs tik "vēsturisks," cik pašreizējos apstākļos vien iespējams, lai filmas darbība risinātos patiesi tais vietās, kur Luters dzīvojis un darbojies. Tur, kur senās celtnes izpostītas pagājušā karā, vai kur tās atrodas aiz dzelzs aizkara, līdzīgas baznīcas, pilis, mājas un ielas sameklēas citos Rietumvācijas apvidos. Tā piem., agrākajā Maulbronas klosterī, kas reformācijas kustībai pievienojies jau Lutera laikā un kur tagad novietots luterāņu seminārs, uzņemtas ainas, kurās Luters tēlots kā augustīņu mūks. Agrākās Ebersbachas klosterbaznīcā, kas tagad stāv tukša un pieder valsts vēsturiskajiem piemineklīem, rekonstruēta Vitenbergas baznīca. Lielā sanāksmju halle Rēgensburgā filmā izmantota Augsburgas konfesijas prezentācijai. Vormsas saimas zāle, pāvesta telpas, Lutera istaba Vartburgā un Lutera māja rekonstruēta AFIFA studījās, Vīsbādenē. Filmā būs redzami arī bruņnieku, augstmaņu, pilsētnieku vēsturiskie tērpi, kas otro pas. kaŗu pārdzīvojuši tikai tāpēc, ka bija paslēpti Kaseles sāls raktuvēs. Cik realistiski un akurāti viss tiek darīts, rāda, piem., gadījums ar kādu amerikāņu skolotāju, kas sev par šausmām konstatējusi, ka visa Rōtenburgas pilsēta pret Luteru, jo uz durvīm un sienām uzraksti "Nāvi Luteram, sakšu Husam!" Dāma nomierinājusies tikai tad, kad kāds filmas tehniķis paskaidrojis, ka vairāk nekā 80% pilsētas iedzīvotāju patiesi ir luterāņi un ka uzraksti nepieciešami filmai. Taču pieminētā dāma nav vienīgā, kas piedzīvojusi pārsteigumu. Pārsteigti bijuši arī tie laucinieki, pilsētnieki un tūristi, kas redzējuši, ka filmu ļaudis savu darbu sāk ar lūgšanu un Sv. rakstu lasījumu. Amerikā filmu, droši vien, būs iespējams skatīt jau visā drīzumā.

FILMA UN BAZNĪCA

Regulāras filmu izrādes uzņēmušas 70.000 amerikāņu draudzes savu nodarbību programā. 25 filmu ražotājas sabiedrības nodod as tikai reliģioza satura uzņemšanai.

A.S.V. LUTERĀŅU ARTAVA

Pēdējos piecos gados A.S.V. luterāņi izsūtījuši dāvanas 20 trūcīgām zemēm 18 milj. dol. vērtībā.

FORM No. 3547 Requested

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

PREZIDENTS EIZENHAUERS

un viņa kundze svētdien, 1. februārī tika uzņemti par prezbiteriešu (Kalvina) baznīcas locekļiem. Kaut gan Prezidents ir izteicis vēlēšanos, lai viņa reliģisko dzīvi pēc iespējas no publikas acīm pasargātu, ir zināms, ka uzņemšana notikusi pēc prezbiteriešu baznīcas parastās kārtības, reizē ar kādām 50 citām personām, dievkalpojumā ar dievgaldu. Pirms uzņemšanas Nacionālās prezbiteriešu draudzes mācītājam ar Eizenhaueru un viņa kundzi bijusi saruna par ticības resp. konfesionāliem jautājumiem. Prezidents uzņemts ar kristību un iesvēti, viņa kundze ar iesvēti. Nacionālās prezbiteriešu draudzes locekļi bijuši arī vairāki agrākie prezidenti.

Savu amatu, 20. janvārī, Prezidents Eizenhauers uzņēmās ar lūgšanu. Amata zvērastu nododot, viņa priekšā bija divas atvērtas Bībeles, viena - oficiālā Džordža Vašingtona vēsturiskā Bībele, otra viņa personīgā, sakarā ar Vestpointas militārās akademijas beigšanu, 1915. gadā mātes dāvāta. Oficiālajā Bībelē bija lasāmi 127 psalma vārdi "Ja tas Kungs namu neuztaisa, tas darbojas velti, kas pie tā strādā; ja tas Kungs pilsētu neapsargā, tad sargs velti nomodā." Eizenhauera paša Bībelē bija lasāms 2. Laiku gr. 7. nod. 14. pants: "Un mani ļaudis, pār kuŗiem mans vārds ir saukts, pazemosies un pielūgs un meklēs manu vaigu un atgriezīsies no saviem ļauniem ceļiem, tad es no debesīm gribu klausīt un piedot viņu grēkus un dziedināt viņu zemi."

KO BĒRNI MĀCĀS

"The Christian Century" š.g. 14. janvāŗa ievadraksta pamudināti, baznīcas laikraksti Amerikā aicina vecākus un svētdienas skolas skolotājus nopietnāk sekot televizijas raidījumu tā saucamajām "bērnu programmām". Tā satraukums, kas ap pagājušā un šī gada maiņu sākās Čikagā, tagad pārņem visu zemi. Rūpīgi sekodami četru Čikagas televizijas raidstaciju raidījumiem bērniem, Čikagas organizētie vecāki un skolotāji konstatēja, ka pag. gada pēdējā nedēļā par dārgu naudu pirktais televizijas aparāts viņu bērniem sagādājis nozēlojamo iespēju noskatīties 93 slepkavībās. Ar augošu nemieru vecāki vēroja turpmākās televizijas programmas. Ziemsvētku nedēļas pirmajā pusē, Kristus bērna dzimšanas dienu ieskaitot - 77 slepkavības, nāk. nedēļas beigās - 295 dažādi noziegumi, slepkavības ieskaitot. Televizijas varoņi šaudījās (78 gadījumos), nolaupīja cilvēkus (9), laupīja (9) u.t.t.. Vislielākais slepkavību skaits tiekot rādīts sestdienās un svētdienās, kad televizijas pārraidīto kriminālfilmu dažādie varoņi (filmas domātas bērniem pirmskolas vecumā un jaunākiem!) uz ekrāna darbojoties no 9 rītā līdz vēlam vakaram, kad bērniem jāiet gulēt. Atliek cerēt, ka pēc tam, kad būs savākts pietiekams faktu materiāls, Amerikas vecākiem un skolotājiem izdosies panākt "bērnu programmu" reviziju televizijas raidījumos un neapzinīgie reklamētāji, ja arī nenāks talkā, tad vismaz neizpostīs to labo sēklu, ko kristīgā māja un skola cenšas sēt un audzēt.

Dabūjami MĀJAS DRAUGA 1951. un 1952. gada gājumi biroja iesējumā, vieglos papes vākos, piesūtīšanas izdevumus ieskaitot a $2.50. 1952.g. gājumā, diemžēl, nav pietiekams skaits jūnija nr-u, tāpēc tie var iztrūkt.